

Kristen Michal Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Teie: 05.04.2016 nr 2-3/15-00603/033, MKM/15-

1672/19

Meie: 19.04.2016 nr 1.4-2/3250-1

Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu kooskõlastamine

Austatud härra Michal

Maaeluministeerium kooskõlastab Vabariigi Valitsuse määruse "Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused" eelnõu (edaspidi *eelnõu*) järgmiste märkustega.

1. Eelnõu seletuskirjast (edaspidi *seletuskiri*) tuleneb, et kehtestatav määrus tuleb võimalikult suures mahus rakendada olemasolevate ressurssidega, sealhulgas kaetakse infotehnoloogilise lahenduse väljatöötamisega seotud kulud asutuse eelarvest või perioodi 2014 – 2020 struktuuritoetuste meetme "Avalike teenuste pakkumise arendamine" vahenditest.

Leiame, et kehtestatava määruse rakendamiseks (tähtaeg 01.01.2018) on Maaeluministeeriumi valitsemisalas vaja teha täiendavaid infotehnoloogiaalaseid (edaspidi *IT*) investeeringuid, näiteks:

- 1) luua infosüsteemi kasutavale asutusele päringu- ja aruandlusvõimalused osutatava teenuse kvaliteedi hindamiseks ja muude juhtimisotsuste tegemiseks (eelnõu § 7 lg 10);
- 2) teha tehnoloogilisi ja korralduslikke muudatusi, mis võimaldavad anda isikule ülevaate sellest, milliseid tema kohta käivaid andmeid infosüsteemis töödeldakse, kellele ja millal tema isikuandmeid on infosüsteemist edastatud ning võimalusel ka sellest, kes ja millal on tema isikuandmeid kasutanud (eelnõu § 12 lg 4).

Seletuskirjast ei selgu kehtestatava määruse rakendamisega kaasnev eeldatav otsene mõju valitsusasutuste eelarvetele seoses IT-investeeringutega. Leiame, et iga investeering peaks põhinema kindlatel faktidel ja objektiivsel analüüsil.

Teeme ettepaneku täiendada seletuskirja kehtestatava määruse rakendamiseks tehtavate IT-investeeringutega kaasneda võivate eeldatavate kulude ja tulude osas.

2. Eelnõu § 14 – seletuskirja kohaselt küsitakse isikult oma ametliku e-posti aadressi eesti.ee teabeväravas aktiveerimisel ka nõusolekut haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 27 lõike 2 ning § 62 lõigete 2 ja 5 tähenduses. Juhime tähelepanu, et seletuskiri ei ole õigusakt.

Eelnõu § 14 lõike 1 sõnastusest aga ei selgu, et kui isik on oma ametliku e-posti aadressi aktiveerinud, võib seda käsitada kui isiku nõusolekut HMS-i § 27 lõike 2 ning § 62 lõigete 2 ja 5 tähenduses.

Justiitsministeerium on maaparandusseaduse eelnõu kooskõlastuskirjas (07.03.2016. a kiri nr 8-2/115) tõstatanud küsimuse, et kas seaduse alusel ettenähtud dokumendi või teate esitamine üksnes elektrooniliselt e-teenuse keskkonna kaudu on põhiseaduspärane ja kas on õigustatud vastava küsimuse reguleerimine määrusandluse vormis. Kooskõlastuskirjas märgitakse veel, et kättetoimetamise eesmärgiks on ühelt poolt tagada piisava tõenäosusega, et isik talle teatavaks tegemist vajava akti sisust ka tegelikult teada saab ja teiselt poolt tõendada, et haldusakt või muu haldusorgani või kohtu otsus on isikule teatavaks tehtud. Kui kättetoimetamine on toimunud ja kättetoimetamist teostav haldusorgan suudab seda ka tõendada, hakkab kulgema vaidlustamistähtaeg. Teiselt poolt kui haldusakt ei ole isikule teatavaks tehtud või kättetoimetatud, siis haldusakt ei kehti (HMS § 61 lõige 1).

Sellest tulenevalt võib eelnõu § 14 regulatsioon riivata isiku kaitseõiguse teostamist haldusaktide elektroonilisel kättetoimetamisel, kuna ei saa eeldada, et isik saab haldusakti olemasolust teada just siis, kui haldusorgan on selle isiku e-posti aadressil saatnud.

Eelmises kooskõlastuskirjas (31.12.2015. a kiri nr 1-4-2/4651-2) märkisime, et isiku tahte ehk nõusoleku samastamine nõudega aktiveerida e-posti aadress eesti.ee teabeväravas ei ole kooskõlas HMS-i § 27 lõikega 2. Oleme endiselt seisukohal, et isikult ühekordse nõusoleku võtmist elektrooniliseks suhtlemiseks ei saa samastada haldusmenetlusega ja haldusaktide elektroonilise kättetoimetamisega HMS-i § 27 lõike 2 ning § 62 lõigete 2 ja 5 tähenduses.

3. Eelnõu § 18 lõige 4 näeb ette, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium töötab juhise (teenuste loetelu koostamise ühtne metoodika) välja hiljemalt 1. jaanuariks 2018. aastal ja asutusel tuleb nimetatud juhist rakendada samuti hiljemalt juhise andmisest. Jääb selgusetuks, kuidas on see praktiliselt võimalik. Ühtlasi ei selgu seletuskirjast, kas eelnõu § 8 lõikes 3 nimetatud kalendriaasta all mõeldakse ka aastaid 2016 ja 2017.

Teeme ettepaneku täiendada selles osas seletuskirja.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt) Urmas Kruuse Maaeluminister

Enno Veikesaar +372 625 6112 enno.veikesaar@agri.ee

Käärt Kaljuvee +372 625 6579 kaart.kaljuvee@agri.ee

Janne Raba +372 625 6147 janne.raba@agri.ee